

BRYKSA, STEVE

Rifleman

L601925

Regina Rifle Regiment

Steve Bryksa's moeder en vader komen in 1904 als kind met hun ouders naar Canada vanuit Laszki Jaraslow, dat ten tijde van dat jaar in het westen van Oekraïne ligt. De familie is van het rooms-katholieke geloof en woont in de nieuw opgerichte nederzetting West Bend in de prairieprovincie Saskatchewan. Dit is een voornamelijk agrarische gemeenschap die bestaat uit Poolse en Oekraïense immigranten. West Bend bloeit meer dan vijftig jaar lang op en is tegen het einde van de eeuw geleidelijk aan geen spookstad meer.

Joseph en Katherine (Kathy) Bryksa, beide geboren in 1892, krijgen negen kinderen, waarvan Steve de derde is, geboren op 5 januari 1920. Hij voltooit in die tijd de achtste klas van de Horse Lake school, waar hij zich zeker op de Engelse taal concentreert; in West Bend spreekt men thuis Pools en Oekraïens, Steve is vertrouwt met de laatste. Hij gaat verder naar klasse IX in de landelijke middelbare school voor zes maanden en verlaat vervolgens de school op 14-jarige leeftijd.

Oude school, West Bend.

Steve zijn vader is een boer en graankoper voordat hij zich bij het leger inschrijft. Steve werkt zeven jaar lang als tractorchauffeur en vrachtwagenchauffeur op een boerderij van 165 hectare en hij helpt bij de reparatiewerkzaamheden. Hij is enthousiast over de landbouw en is van plan om de boerderij over te nemen na de oorlog. Steve geniet van het gezinsleven en zijn vrienden en hij is naar verluidt een mild gemanierd en zachtaardig persoon. Hij houdt van kaartspelletjes, vooral bridge.

Zijn familie is nauw betrokken bij de ontwikkeling van het Model Farm project bij West Bend, waarin in 1933 een grote Oekraïense kerk met een kerkhof wordt voltooid. Het is vandaag de dag nog steeds in onberispelijke staat, ondanks het vervallen dorp in de buurt.

Model Farm project.

Militaire Dienst

Steve Bryska gaat in juni 1941 zijn medische keuring voor het leger doen, voordat hij zich inschrijft. Hij blijkt over het algemeen in goede gezondheid te zijn, met een uitstekend gezichtsvermogen, maar zijn gehoor in één oor is beschadigd door een infectie in zijn kinderjaren. Hij wordt geaccepteerd voor het leger en sluit zich op 28 augustus 1941 bij

hen aan. Hij wordt beschreven als 1,65 meter lang, met een gewicht van 57 kg, met blauwe ogen, blond haar en een lichte huid. (Zijn twee jaar oudere broer Harry gaat rond dezelfde tijd ook in dienst en wordt een Signalmen.)

Na een basisopleiding van twee maanden in Regina, Saskatchewan, spreekt Steve zijn voorkeur uit voor de infanterie, de volgende twee jaar brengt hij door in de CA(B)TC en is gestationeerd in Camrose en Calgary, Alberta, zo'n zeven- tot achthonderd kilometer van huis.

In de herfst van 1943 krijgt hij toestemming om te helpen bij het oogsten op de familieboerderij in West Bend, hij krijgt later hiervoor ook een medaille voor goed gedrag in die tijd.

Aan het eind van het jaar is hij verbonden aan het Dufferin- en Haldimand Rifle Regiment dat dienst doet als Canadese verdedigingstroepen en is gevestigd in Ontario. In de loop van 1944 krijgt hij meer training in de infanterie in Stratford, Ontario, Sussex, New Brunswick en Halifax, Nova Scotia, waar er een gevorderde opleiding voor luchtafweergeschut is. In juli is Steve een gekwalificeerde chauffeur.

In augustus 1944 vraagt Steve opnieuw om toestemming om naar huis te gaan om te helpen bij de oogsten, dit wordt uiteindelijk toegekend, maar niet voordat zijn moeder een aantal brieven aan de legerautoriteiten moet schrijven, waarin ze vertelt over haar moeilijkheden om de oogst binnen te halen. Steve zijn vader werkt in een munitiefabriek in Toronto en zijn broer Harry zit ook in het leger in Manitoba. Zijn moeder is alleen met de kleine kinderen en het is onmogelijk om ter plaatse hulp in te huren.

Eind 1944 wordt Steve Bryksa geschikt bevonden voor operationele dienst. In een latere reportage beschrijft men hem als een goede soldaat die interesse toont en hard traint; hij is goed gedisciplineerd en heeft een prettige manier van werken. In december bezoekt hij zijn vader in Toronto en maakt hij ook zijn testament. Begin 1945 vertrekt hij naar het Verenigd Koninkrijk en komt op 10 januari aan bij het Canadian Infantry Training Regiment. Zes weken later komt hij in België aan op weg naar het oorlogsgebied in Duitsland, vlakbij de Nederlandse grens.

Op 21 maart 1945 treedt Steve als scherpschutter toe tot het Regina Rifle Regiment. Op dat moment geniet het regiment van een rustperiode in het uitgestrekte bos van het Reichswald, dat tussen Kleef en Goch ligt. Zij nemen deel aan Operatie Veritable, waarbij de vijand uit het bos is

verdreven en die op 11 maart is geëindigd. Steve is daar de laatste zes dagen van hun verblijf in het kamp en neemt deel aan trainingen en vrijetijdsactiviteiten, de training omvat ook het oefenen in straatgevechten en het ontruimen van gebouwen.

In de nacht van 23 op 24 maart begint Operatie Plunder aan een front dat zich uitstrekt van Rees tot Xanten, het doel is om de Rijn over te steken en de vijand naar het oosten te drijven. Britten, Amerikanen en Canadezen nemen deel aan de eerste aanval, in het totaal zijn er een dertigtal divisies en een bruggenhoofd wordt snel gevestigd. De Regina Rifles zullen zich een dag later aansluiten en na het oversteken van de rivier in noordwestelijke richting naar Emmerich trekken.

In de morgen van 27 maart verlaat het regiment het Reichswald, sommige marcheren en andere reizen in voertuigen naar de stellingen in Hanselaar ten zuiden van Kalkar. Een afstand van zo'n twintig kilometer, ze komen geen vliegtuigen of beschietingen tegen. Om 18.00 uur steken ze de Rijn bij Rees over en gaan ze door de nacht naar het noorden. Naar Esserden, Vrasselt en Dornich, die ze de volgende ochtend om 9.30 uur bereiken. Er is nog steeds geen vijandelijke tegenstand. In de middag van 28 maart krijgen de vermoeide troepen wat rust in een boerderij en komen de kook- en dekenwagens aan. Hier krijgen ze te maken met incidentele beschietingen.

De volgende dag 29 maart krijgt het Regina Rifle Regiment het bevel om Emmerich vanaf de oostkant te benaderen en rond 8 uur 's morgens de stad binnen te rijden. De nacht is stil geweest, maar nu zijn er beschietingen en sluipschutters. Een bijkomend gevaar zijn de mijnen inclusief Schu-mijnen en deze veroorzaken enkele slachtoffers. Steve Bryksa wordt op deze dag 'in het veld' gedood, maar verdere details zijn niet bekend, hij is 25 jaar oud.

Steve wordt tijdelijk begraven op de Canadese militaire begraafplaats in Wardhausen bij Kleef.

Zijn lichaam wordt vervolgens in augustus 1946 herbegraven op de Canadese militaire begraafplaats in Groesbeek, graf **XX. G. 4.**

Onderscheidingen:
1939-45 Star
France and Germany Star

War Medal
Defense Medal
Memorial Cross and Bar

Levensverhaal is geschreven door Gwyn de Jong, Faces To Graves.

Informatie en foto Steve: Elaine Bryksa
Bron: Commonwealth War Graves Commission, Library and Archives
(Oorlogsgravencommissie van het Gemenebest) Canada
Foto Bryksa Lake: Doug Chrisholm
Foto's: Spookstad, West Bend Saskatchewan (Foto Essay)

11 november 2016 gevonden bij zijn graf.

Ter nagedachtenis is er een meer vernoemd naar Steve; Lake Bryksa ligt in het uiterste noorden van Saskatchewan op 59*27' N 106*06

contact Doug Chisholm woodland.photos@sasktel.net

Sample copy only

59*27' N, 106*06' W,

Bryksa Lake
Named in Memory of
Steve Bryksa
West Bend, Saskatchewan

Regina Rifle Regiment
Rifleman, L601925

On Active Service To His Country

Killed in Action

March 29, 1945

Age 25

Buried at

Groesbeek Canadian War Cemetery

Holland

